

הכנסת השמינית
מושב שני

פרוטרקורל מסי 112
מישיבת ועדת הכלכלה
שהתקיימה ביום ד', א' באב, תשל"ה
(9.7.75) שעה 8.30

ב כ ח ר

חברי הועדה:
היו"ר י. מודעי
מ. דרוכלט
ע. הדר-הורוביץ
פ. גרופר
מ. חריש
י. יודין
א. לבני
נ. קצב
י. שערי

מוזמנים:
ת. פנחסוביץ - מטעם משרד המשפטים
צ. חביב - מטעם משרד התיירות
ד. קולני - יועץ משפטי, משרד התיירות

מזכיר הועדה: מ. פלקסר

יועץ כלכלי לועדה: ד. לב

רשמה: מ. טרלו

סדר היום: חוק שירותי התיירות, תשל"ג-1972
שונות

היו"ר י. מודעי: אני פותח את הישיבה.

חוק שירותי התיירות, תשל"ג - 1972

ד. קולני: בעקבות הוויכוח שהיה בוועדה, הבאנו הצעה מתוקנת לנוסח סעיף 3.

י. מודעי: בכל פעם המשרד יגיש תיקון ונפתח את הדיון? בישיבה הקודמת הועדה לא סיכמה את המלצותיה בסעיף 3. לכן אני מציע להמשיך לדון בסעיפי החוק. עם גמר הדיון תוכלו להביא את הצעותיכם.

ד. קולני: סוכמו שני הסעיפים הראשונים. אשר לסעיף 3 לא סוכמו עדיין, ואנחנו מוכנים לחזור עליו.

היו"ר י. מודעי: סדר הדיון הזה לא נראה לי. אנחנו נדון ביתר הסעיפים ובסוף נתכנס לכמה ישיבות סיכום. אני גם לא יכול להצביע על זה כאשר חסרים חברי רבים. נודע לכל חברי הועדה שבישיבות אלה נסכמו, ואז חברים יביעו דעתם.

ת. פנחסוביץ: בדרך כלל קוראים כמה סעיפים ומעירים הערות, כאשר גומרים נושא, המשרד מכין נוסח לבן, כפי שהוא הבין את ההערות, ואז מצביעים. אולי כדאי לדון על סעיף 3 יחד עם סעיפים אחרים.

א. לכני: מציע לדון על כל החוק ולהעיר הערות. אחר-כך מוגש נוסח מתוקן של החוק. אנחנו בודקים אם התיקון תואם את הלכי הרוחות של הועדה או לא.

ע. הדר-הורוביץ: לי נראה שנדון בקטע מסויים ונסכמו אותו.

היו"ר י. מודעי: מציע לפחות לסיים את הדיון בכל פרק.

ה ו ח ל ט

לסיים דיון בכל פרק ולסכמו. נציגי המשרד יהיו רשאים להגיש הסתייגויות.

מעיף 4

ד. קולני: מטרת הסעיף היא להבטיח שירות בעל רמה שתואם את זרמת המלון, ע"י בעלי מקצוע.

כבר היום קיימת חובה כזאת. בית מלון מעל מספר הדריים מסוים צריך מנהל להיות בעל מקצוע והכשרה מתאימה. יש לנו גם מוסדות להכשרת בשני בתי מלון. הוא הדין בסכונות נסיעות. בעל הסוכנות וכן הפקיד הבא במגע עם הקהל צריכים להיות אנשי מקצוע. ע"י כך מבטיחים רמת שירות נאותה ושלא תהיינה תקלות. יהיו קשיים עם מלונות משפחתיים. אדם מנהל עסק כבר במשך שנים ופתאום מאלצים אותו לקחת מי שהוא בעל תעודה כדי לנהל את המלון. לגבי מקרים שאדם ניהל מלון במשך עשרות שנים, בלי שתהיה לו תעודת הכשרה, ניתנו הוראות מעבר שפטרו אותו מחובה זו, אם למשל היה שש שנים לפחות מנהל בית מלון, או תנאים אחרים. כל התקנות מעונות אישור ועדת הכלכלה; אם נביא דבר בלתי סביר חברי הועדה יתנגדו.

היו"ר י. מודעי: מסכים לתוכן הסעיף. מציע לכתוב: חוק שירותי תיירות יינתן רק באמצעות בעלי כשירות מקצועית. המלה "מסויימת" מיותרת, לדעתי.

ד. קולני: אולי נכתוב: כשירות מקצועית שתיקבע.

ה ו ח ל ט

לאשר סעיף 4 בתיקוני נוסח.

סעיף 5

ד. קולני: היות והשירות הוא ציבורי צריכים המחירים להיות מוסדרים. מחירי בתי-המלון מסובסדים הן ע"י תמריצים שקיבלו בהקמתו, והן ע"י תמריצים אחרים.

יכולה לתת עורר שאלה מדוע צריך לקבוע מחירי מינימום. הופיעו אנשי ענף המלונאות והציגו את העניין מבחינתם. היום קיימת תחרות ובתי המלון מורידים את המחיר. קשה לתת שירות מתאים במחירים כאלה. התקנות יובאו לוועדת הכלכלה לאישור.

היו מקרים שבתי מלון אמנם לקחו את המחיר המוסכם אבל עבור כל שירות נוסף לקחו מחירים גבוהים ביותר וזה עורר התמרמרות בין התיירים.

הסוכנים מוכרים את השירותים של כל הטיול, כולל מחירי נסיעה וטיולים. על הסוכן לדעת מה הוא יכול להציע, כי אחרת הוא יפנה את המטיילים למקומות אחרים.

מ. חריש: לגבי מחירי מינימום, האם הדירוג של בתי המלון הוא רשמי?

ד. קולני: כן.

מ. חריש: למלון יש הוצאה די קבועה, הוא מוריד מחיר כדי לצמצם את ההפסדים. הורדת מחירים במלונות יוקרה יכולה להרוס את המלונות העממיים. אני מניח שמחירי המינימום הם תביעה של ארגון בתי-המלון. יכולה להיות הגנה על מה שלא צריך לתת הגנה.

היו"ר מ. חריש: פקוח על מחירים הוא ענין רגיש. יש פקוח על מצרכים חיוניים או כאשר רוצים להלחם באינפלציה, בדרך כלל המשק הוא חפשי ולא מבוקר. האם המגמה היא למנוע תחרות חפשית? זה לא באינטרס המדינה. עקרונית לא צריכה להיות למשרד מגמה להתערב במחירים, אלא לעודד תחרות חפשית. אם הענף מתארגן וקובע כינו לבין עצמו שמלון בעל 5 כוכבים נקבע מחירים בפליים מהנוכחיים, הוא נכנס לקטגוריה מונופוליסטית ואז הוא תפוס במסגרת אחרת. ענין של קרטליזציה וניצול הצרכן מכוסים בחוק. יכולתי לקבל שיש לקבוע מחירי מקסימום ומינימום במידה ויש התארגנות קרטלית. לועתי לא צריכה להיות התערבות המשרד עכשיו כי יש מספיק אלמנטים של תחרות חפשית בענף זה. אם את מחירי המקסימום אני יכול להבין כי זה מאן על התייר, אינני יכול להבין את מחירי המינימום.

ד. קולני: בכל דרגה יש מרווח מחירים. יש באותו מלון מחירים שונים עבור חדרים שונים. התחשיב של המלונאי נבדק ע"י כלכלנים שלנו. היום אין מחיר מנימום. אצלנו נקבעים מחירים מראש לשנה כדי שסוכנים יוכלו להציע את הסיוורים לאנשים בחו"ל. כאשר מלון משנה את המחירים באמצע העונה, זה משפיע על כל הסיוורים, כי מתפשטת שמועה שביטוראל יכולים המחירים להשתנות. אנחנו רוצים לקבוע מחירים שלא ישונו במשך העונה.

הסוכנים קובעים את המחירים וכותבים שזה כפוף לשינויים.

ע. הדר-הורוביץ: מה שייכים מחירי מינימום ומקסימום לסוכנים בחו"ל? בחו"ל קובעים מחיר. לפעמים הממשלה צריכה לסבסד, אבל זה לא קשור לענין. אני רוצה לשמור שלא יופקעו מחירים.

מ. חריש: אני רואה טעם בפיקוח על מחירי מקסימום כאשר המלונות מלאים. מחירי מינימום יכולים לפגוע במלונות העממיים. אני מוכן לאשר את הסעיף כיון שהתקנות יובאו לוועדת הכלכלה.

היו"ר י. מודעי: מציע להתייחס לסעיף כשני שלבים. אם בכלל יש צורך בפיקוח. אם נחליט שיש צורך כזה, אפשר לדון על מחירי מקסימום ומינימום. המשרד מתנגד לתחרות חפשית כי הוא אומר שזו מערכת כל-עולמית של שירותי התיירות.

י. שערי: ענף התיירות שונה מענף כלכלי אחר. הוא קשור בלקוחות שבאים מחו"ל. צריכה להיות שמירה על שם טוב ואי-ניצול לרעה של גורמים שונים.

לכן הנושא של קביעת מחירים שונה מאשר במקרה אחר. ארצות מובהקות של תיירות מקיימות פיקוח. יש משטרות תיירות כמדינות מסוימות שצריכות להגן על התייר ולשמור אל השם הטוב של המדינה. יש מדינות שאינן זקוקות לכך, הן מדינות תיירות וותיקות.

אצלנו רוב התיירות היא סנטימנטלית של יהודים, צליינים וכו'. אנחנו רוצים תיירות גדולה. עלינו לזכוש לנו שם טוב של פקוח על מחירים, שאין הונאה. אנחנו בראשית הצעדים. עוד לא רכשנו את התיירות העיקרית בעולם בתקופת גאות בתיירות לא היתה תחרות, עכשיו יש. עלינו לדאוג לעתיד ולדאוג לשמנו הטוב.

היו"ר י. מודעי:
יש תמיכה בעידוד הענף. הסעיף הזה רוצה לקבוע מחירי מקסימום ומינימום.

ד. קולני:
לפעמים התייר לא נהנה מהפחתת המחיר אלא הסוכן. צריך לתארן בין האינטרסים הנוגדים. אנחנו מעונינים שלסוכנים יהיה אינטרס להביא לכאן קבוצות. מצד שני רוצים שגם התייר ינהנה מההנחה. עלינו לתאם בין הגורמים.

היו"ר י. מודעי:
מה איכפת למשרד אם התייר לא נהנה ממחירי המינימום בין כך?

מ. חריש:
אני יכול לראות רק מקרה אחד שבו אני רואה הצדקה שיש דרגות של מלונות. אנחנו מעונינים בתיירות עממית. כוח העמידה של מלונות אלה נמוך מאשר זה של מלונות יוקרה. לכן טוב שיהיו מחירי מינימום ומתחת למחיר הזה אסור למלונות מסויימים לקחת.

היו"ר י. מודעי:
עלינו להחליט אם להעניק לשר סמכות לקבוע מחירי מינימום ומקסימום.

ה צ ב ע ה

בעד הסמכות לקבוע מחירי מינימום - אין

ה ו ח ל ט

בסעיף 5 תימחק המלה "מינימום".

ש ו נ ו ת

היו"ר י. מודעי:
היתה פניה של היו"ר הועדה שמבקש את הסכמת הועדה לפתוח את הדיון בנושא טיסות שכר. היו פניות מצד גורמים שונים שרוצים להשתתף בדיון.

י. יודיין:

יש אפשרות להענות ליו"ר הועדה אבל צריך להחזיק את הדיון בתחומים מסודרים. כל מי שרוצה להופיע, יודיע על כך ויזמין אותו.

היו"ר י. מודעי:

כאשר פותחים ישיבה, יכולים לכוון גם לא-מוזמנים.

מ. חריש:

מצטרף להצעת חה"כ יודיין. אנחנו נעמוד בפני לחצים של הזמנת אנשים לוועדה. אני מתנגד שיבואו באופן חפשי, אלא מי שחושב שהוא מומחה, יודיע על כך ויו"ר הועדה יזמין אותו לישיבה.

נ. קצב:

בועדת הכלכלה עלה הנושא של טיסות שכר. אמרתי שועדת הכלכלה דנה על כך. אני חושב שמופע פומבי יפריע לעבודת הועדה. היו"ר יכול להזמין את מי שהוא מוצא לנכון, אבל רק ע"י הזמנה.

ע. הדר-הורוביץ:

לא הייתי רוצה להפוך את זה למופע פומבי. אני הייתי מצמצם את זה לעתונאים.

היו"ר י. מודעי:

לגבי דדי, כאשר פותחים ישיבה, היא נהפכת לפומבית. אני מתנגד להזמנת עתונאים לישיבה כי אז הישיבה הופכת ל"הצגה". אני מזמך בדעת היו"ר כדי שהציבור יקבל דיווח נכון על הנעשה. לנו אין עדיין דעה קבועה בנושא עצמו, החברים שדיברתי אתם, אפרו שהם רוצים ללמוד את הנושא. אני נוטה לקבל את דעת היו"ר לפתוח את הישיבה.

א. לבני:

אפשר לפתוח ישיבות למוזמנים ולעתונאים.

היו"ר י. מודעי:

איננו יכולים לקבוע סדר עבודה שונים מאלה הקבועים בתקנון. אי אפשר לבקש את יו"ר הועדה שיוסרת את ההזמנות כאן רק כפי שהגדיר אותה חה"כ לבני. הכוונה ברורה, שיהיו הנוגעים בדבר ועתונאי הכנסת.

מ. חריש:

אני נגד פומביות. אני מזמין ללכת עד לנקודה של דיווח עתונאי.

היו"ר י. מודעי:

החברים מעונינים שיוזמנו עתונאים וידווחו מכלי ראשון על דיוני היעדה. היו"ר יכול להזמין עתונאים. על פי התקנון המוזמן הוגע ותורם לענין. נודיע ליו"ר שהועדה מעונינת בהזמנת עתונאים בלבד.

אני רוצה למסור מה קרה בגמל אשדוד.
כהודעה נאמרו: ידושע פרץ הורה לסגור את גמל אשדוד, לסגור
את שערי הגמל, משום שלא נתנו לו להכנס לגמל ללא הזדהות.
חברי הוועד יצאו לישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות.
אני מציע לוועדה להתייחס לנושא.

י. שערי:
מציע לוגות את השביתה ולהכיע פליאה
על פרוץ השביתה בשל הסיבה. שני הדברים
חמורים. נדרוש שינקטו באמצעים העומדים לרשות הממשלה לפי החוק
ונדרוש מהעובדים לחזור לעבודה.

ג. קצב:
יש פליאה על סיבת השביתה. יש לנקוט
באמצעים. לא הייתי אומרת כאילו אמצעים.

א. לבני:
אני מבקש לא לקבוע סופית שיהושע פרץ
נתן הוראה. יתכן שזה חברי הוועד.
יש חוק שמכריח כל אזרח להזדהות. אין אדם שעומד מעל לזה.

מ. חריש:
אין לנו הוכחות על העובדות ואי אפשר
עדיין להתייחס לדברים. אני מציע
לא לדבר על שביתה כי יש פה דק סגירה שדירותית של הנמל
המנוגדת לחוק. אני מציע להוסיף פגישה להסתדרות שתתנער
מכל העניין.

ה ו ת ל ט

ועדת הכלכלה שמעה בתדהמה על סגירת שערי גמל אשדוד לפי
הוראות יהושע פרץ.

2. הוועדה רואה בחומרה רבה את המעשה
שנעשה ואת מניעיו, והיא פונה לעובדים בגמל אשדוד לחזור
מיד לעבודה תקינה ולפתוח את שערי הגמל.

3. הוועדה תובעת מהממשלה לנקוט באמצעים
נגד האחראים על המעשה השדירותי ולהתייחס לעניין כפעולה
בלתי חוקית חמורה, ולבקש מההסתדרות להסתייג ממנה.

4. הוועדה תחזור לדון בעניין לאחר שתקבל
מידע נוסף.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00